

Beste natuurvrienden,

Aan onze kust heeft vooral het Zwin als natuurgebied een grote bekendheid. Met zijn slikken en schorren gaat het prat op een unieke biotoop maar ook in Nieuwpoort kan je deze vinden. Omdat het Zwin geen natuurlijke afwatering heeft moet men daar constant vechten tegen verzanding. In Nieuwpoort mondt de IJzer uit in Zee

en daardoor kan de natuur gewoon zelf haar werk blijven doen. Dat wilden we met NVO wel eens van wat dichterbij bekijken en daarom wandelden we op **18 oktober** met **18 NVO-ers** (11 AM en 8 PM) langs natuurbied de **IJzermonding**. We werden de hele dag lang begeleid door dreigende wolken en 's morgens werden we ook getrakteerd op een pittige vlaag maar dat kon de natuurpret niet drukken want... "Inveejowers zien nie va suker hee".

Tijdens deze activiteit hebben we ons bijna volledig gefocust op vogels-kijken. Zo was onze

blik vooral ver en omhoog gericht en niet dichtbij en op de grond (voor planten, insecten, zwammen...). Het valt op dat je dan meteen ook meer soorten te zien krijgt. De ochtendploeg noteerde 40 vogelsoorten (met zekerheid) terwijl de namiddagploeg niet veel moest onderdoen met 38 soorten. Er was ook een flinke overlapping want in totaal hebben we 47 verschillende vogelsoorten gezien. Daar zaten enkele fraaie en minder algemene vogels bij en het element van "jacht" op bijzondere waarnemingen zorgde voor extra animo tijdens de wandeling.

Opvallend in de namiddag was de extreem hoge waterstand, duidelijk springtij. Dus geen slijkplaten en krekens om af te speuren naar vogels... of toch? Bij (extreem) hoog water lassen veel vogels een lange pauze in, dat wordt overtijen genoemd. Dat doen ze graag samen (safety in numbers) op een hoogwatervluchtplaats, door de "kenners" ook wel HVP genoemd. Vogels kiezen daarbij wel voor een plaats ver van verstoring dus ook met de verrekijker was het nog flink turen om

de verschillende soorten te herkennen. Misschien een ideeetje voor op de kerstcadootjeslijst: een telescoop. Maar dat is dan weer flink sleuren en dan is een lange wandeling maken er niet echt meer bij. Beetje wikken en wegen dus. Hou ook rekening met een stevig prijskaartje want een beetje telescoop (+ degelijke driepoot) kost toch vlug een goeie 2000 €.

Meten is weten... we noteerden dit kalenderjaar al 557 verschillende soorten. Sedert de NVO-start begin 2017 zijn dat al **1001 verschillende soorten** geworden (dikke pluim voor onszelf en op naar de volgende 1000 😊). Bij elk verslag voegen we 12 foto's met een woordje uitleg waarbij we proberen steeds andere soorten in het spotlicht te zetten, zo passeerden al **853 verschillende soorten** de revu. Je kunt al die foto's en tekstjes ook bekijken in samenvattende excel-bestanden, te vinden op onze site via deze link :

<https://nvosite.com/bestanden/>

Je kunt er ook alle vorige verslagjes vinden : <https://nvosite.com/archief/>

Natuurwaarnemingen zijn soms vluchtig en vervagen helaas weer snel. Gelukkig zorgen onze hoffotografen vaak voor mooie foto's (tijdens de wandeling gemaakt zeg, dat is straf) en zo zijn er opnieuw acht extra pagina's aan het verslag toegevoegd (bedankt Natacha, Rene, Frank en Dirk).

Neem even je vogelgids en zoek de piepers op... dat zijn toch wel enkele bladzijden om een lichte hoofdpijn van te ontwikkelen. Aan de hand van streepjes, wenkbrauwen en teennagels (èèkes) kun je de verschillende piepers uit elkaar houden. Wij kregen de meest voorkomende soort te zien: de **Graspieper**. (foto: waarnemingen.be)

Gelukkig hoeft het niet steeds zo moeilijk te zijn want deze lijsterachtige herken je van (heel) ver, zelfs als hij half in één of andere bessenstruik verdwijnt. De **Koperwiek** herken je aan de oranje vlek onder de vleugel maar vooral aan de grote witte wenkbrauwstreep. Het is een soort die enkel 's winters bij ons te zien is. (foto: waarnemingen.be)

Wat is dat nu weer?... een bundel groene stokken?... telt dat ook al mee als soort zeg? Welja want deze **Wouw** ziet er altijd zo uit. Als je op de foto zou kunnen inzoomen zou je massa's kleine gele bloemetjes zien. Wij kregen enkel de uitgebloeide (nogal triestige) plant te zien. (foto: waarnemingen.be)

Veel opvallender, veel zeldzamer, en stukker mooier (al is dat relatief) is deze **Wegdistel**. Onmiskenbaar door de duidelijke lijsten (ook wel vleugels genoemd) en de vorm van de bloemhoofdjes die breder dan hoog zijn. (foto: cruydthoek.nl)

Witte reigers vormen een succesverhaal van de laatste 20 jaar. Vroeger waren ze bij ons superzeldzaam maar nu zijn ze eerder algemeen. Deze vogel toont door zijn gele tenen dat hij geen Grote maar een **Kleine zilverreiger** is. Ondertussen ontdekte nog een derde witte soort onze streken: de Koereiger. (foto: waarnemingen.be)

In open gebieden loont het wel eens de moeite om met de verrekijker de paaltjes rond een weiland af te gaan. Nogal wat zangvogels (en ook roofvogels trouwens) vinden dat prima uitkijkposten. Op die manier kregen we zowel een mannetje als een vrouwtje (foto **Roodborsttapuit**) te zien. Vogelaars spreken van de Robotap. (foto: waarnemingen.be)

Lepelaars danken hun naam aan de vorm van hun snavel. Met die grote lepel zwaaien ze heen en weer door het water, zoals de vogel rechts demonstreert. Als ze daarbij iets voelen wordt dat opgewipt en ingeslikt. De vogel links maakt duidelijk dat het zeker niet alleen kleine beestjes zijn die gevangen worden. (foto: waarnemingen)

Steltlopers hebben meestal lange snavels om in het slijk te puren. Maar **Zilverplevier**en hebben korte snavels, zoals alle plevieren (waaronder ook de Kievit valt). Het zijn "oogjagers", nee dat wil niet zeggen dat ze op ogen jagen maar dat ze hun ogen gebruiken tijdens het jagen en dus niet een gevoelige snavel zoals andere steltlopers. (foto: PBase.com)

Wie op nieuwe soorten jaagt (figuurlijk hee) die krijgt soms last van "Wishful thinking". Dan wordt bij een waarneming van een Torenvalk luid "SMELLEKEN" geroepen of dan wordt deze rups van de **Grote beer** ineens die van de veel zeldzamere Weegbreebeer. Na de opwindende van 't moment thuis nog eens rustig controleren, dat helpt. (foto: waarnemingen.be)

Aaaaah, the good life... samen een uurtje in de slijkstrand liggen met de zon op je blote bast, meer moet dat voor deze **Gewone zeehonden** niet zijn. De laatste jaren gaat het steeds beter met de zeehonden voor onze kust. Dat is waarschijnlijk het gevolg van de betere (of iets minder slechte) waterkwaliteit van onze rivieren. (foto: waarnemingen.be)

Vers van de pers... het wereldrecord lange-afstands-vlucht, dus zonder tussenstops, werd recent gevestigd door een **Grutto** die maar liefst 12.000 km aflegde. Wat een prestatie voor een vogel van nog geen kilo. Gelukkig zijn er ook wel wat die wel een stop houden in onze streken. Zeker in de trekseizoenen kun je ze in weilanden en aan slijklanden vinden. (foto: waarnemingen.be)

Smaken verschillen maar de **Pijlstaart** is wellicht de mooiste eendensoort die bij ons in het wild voorkomt. Ook van (heel) ver is de soort te herkennen aan de witte wig die van hals naar de kop loopt en de erg lange staartpenen. In de vlucht valt ook de driekleurige vleugelspiegel op. De soort is eerder zeldzaam dus een waarneming is steeds genieten. (foto: flickr.com)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er staat al een nieuwe activiteit op het programma want op **zondag 06 december** gaan we op zoek naar paddenstoelen in het **bos van De Haan**. (de info-mail valt in je mailbox op 30 november)

Vanzelfsprekend wordt dit eventueel aangepast aan de dan heersende coronaregels.

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten.

NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 3 jaar gespreid, **meer dan 60 verschillende locaties**.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

(voorlopig wordt vanwege de corona-maatregelen geen carpooling georganiseerd)

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een site opgestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **Zondag 06 december** : paddenstoelenwandeling in het **bos van De Haan**
Start : 09u00 en 14u00 ingang bos ter hoogte van tramhalte Waterkasteellaan / De Haan
- **Zondag 20 december** : strandjutten op het **Klein strand van Oostende**
Start : 09u00 en 14u00 aan de voet van het Zeeliedenmonument / Zeeheldenplein / Oostende
- **Zondag 17 januari** : jaaroverzicht in **OC De Ballon**
Start : 09u00 en 14u00 in ontmoetingcentrum De Ballon / Mansveldstraat 9 / Oostende
- **Zondag 31 januari** : boswandeling in provinciaal domein **'t Veld in Ardooie**
Start : 09u00 en 14u00 in ontmoetingcentrum De Ballon / Mansveldstraat 9 / Ardooie
- **Zondag 14 februari** : Strandwandeling **Oosteroever**
Start : 09u00 en 14u00 aan de voet van de vuurtoren / Oostende
- **Zondag 28 februari** : Duinen en strand **Bredene**
Start : 09u00 en 14u00 aan tramhalte "Bredene campings" / Bredene

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en (stipt) op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte@proximus.be

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen, voorstellen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

foto : NaGy

foto : NaGy

Best wel indrukwekkend, die dreigende lucht in de achtergrond... trouwens, tijdens de wandeling werd die achtergrond steeds meer voorgrond en werden we getraakteerd op een pittige bui. Maar ach, als je ziet dat sommigen nog vrolijk in hun t-shirt rondlopen dan zal het wel zo erg niet geweest zijn zeker?

foto : NaGy

Herboristen, entomologen en mycologen bleven tijdens deze wandeling wat op hun honger zitten want we keken vooral uit naar vogels. Zijn we dan ornitologen?

Bijlange niet maar we hebben net kennis genoeg om toch bijna alle soorten die we zien (en horen) op naam te brengen. Dat we daarbij al eens een wetenschappelijke naam of twee door elkaar slaan valt wel te begrijpen, hee...

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : RenYp

foto : DiNo

foto : RenYp

Wie aan 47 soorten wil komen moet echt alles benoemen wat zij/hij tegenkomt, dus "algemene" soorten als de **Roodborst** en minder algemene soorten als de **Tureluur**.

Als je van op (grote) afstand naar grote groepen vogels kijkt dan is het geduldig scannen en hopen dat er krenten in de pap zitten. Op de foto rechts in ieder geval **Blauwe reiger** (een stuk of 7), **Wilde eend**, **Zilvermeeuw** en **Zwarte kraai**. Vooraan rechts zit er ook nog wel wat maar moeilijk te zien wat het precies mag zijn (licht frustrerend).

Hoe hou je al die soorten dan uit elkaar?... tja, dat vraagt wel wat studie en een flexibel geheugen want bij elke soort horen typerende kenmerken. Bij de **Krakeenden** zijn dat de algemene grijze kleur, de witte vleugelspiegel en de zwarte achterstevan.

De **Zilvermeeuw** linksonder gaf een demonstratie van mosselsmijten van op hoogte, slim toch... Voor de begrazing van het terrein worden oud-Vlaamse schapenrassen gebruikt, zo worden die mee in stand gehouden (pluim voor de beheerders).

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : FraMe

Ook als je niet op zoek bent naar
allerhande natuurwaarnemingen blijft
de IJzermonding een heel mooi gebied
om te wandelen. Typisch voor
Vlaanderen is het feit dat onze natuur
ook heel vaak verweven is met heel
wat geschiedenis. Maar daar zijn dan
wel weer andere gidsen voor :)

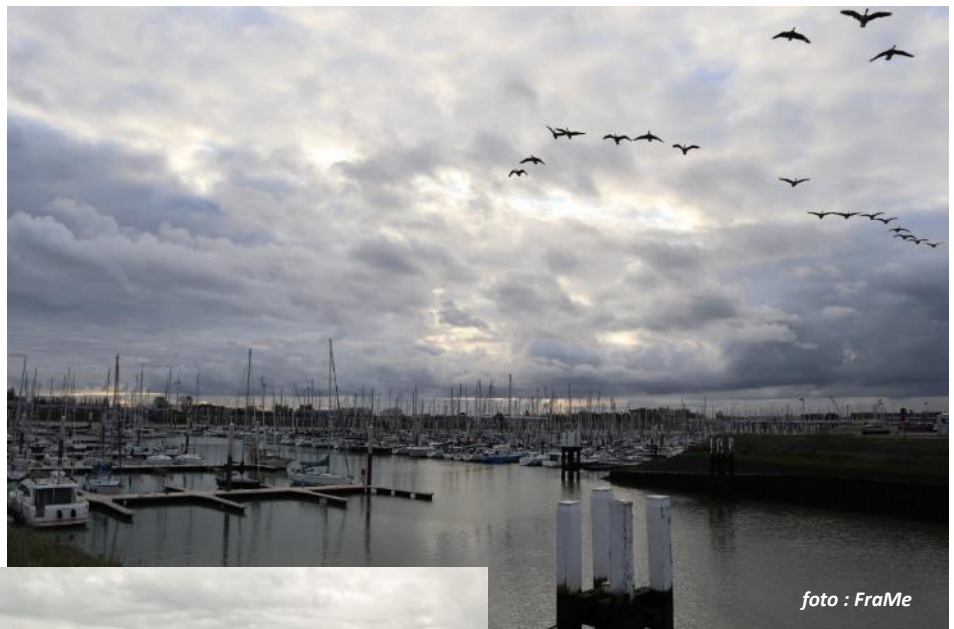

foto : FraMe

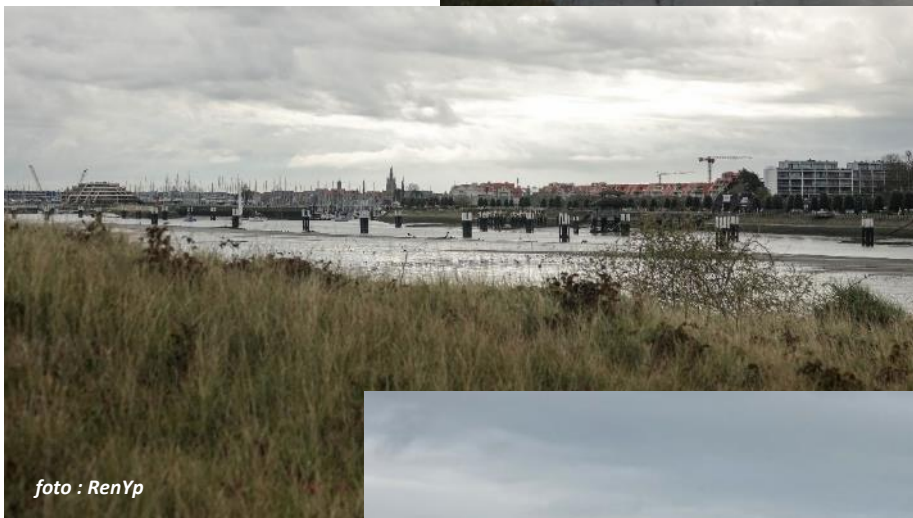

foto : RenYp

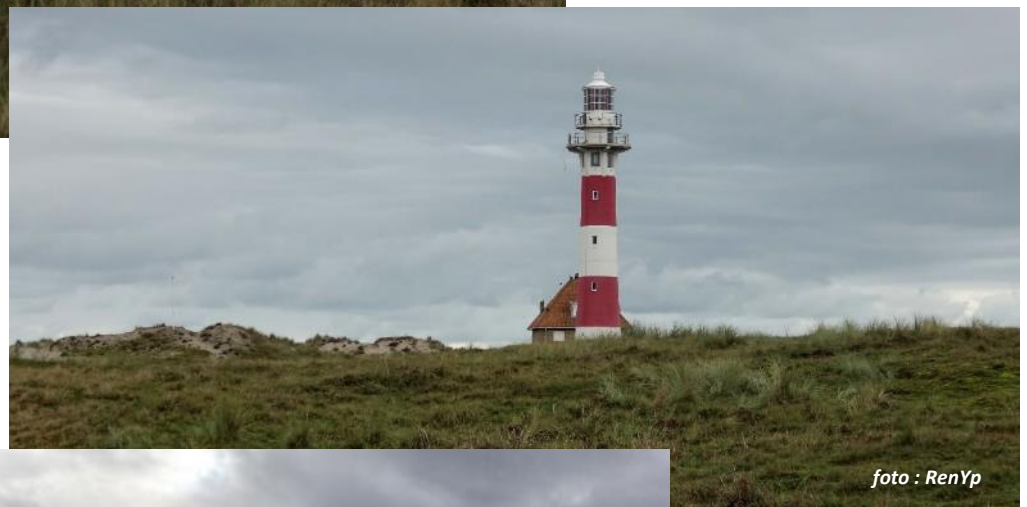

foto : RenYp

foto : NaGy

Sommige planten gebruiken niet de wind en ook niet de productie van eetbare vruchten om hun zaden te verspreiden. Ze gebruiken de kleef- en plaktechniek. Deze schapen worden duidelijk gebruikt door **Klit spec.** om de zaden een eind verderop te transporteren.

Niet veel plantenfoto's deze keer maar wel twee nieuwe soorten. Je zou niet meteen denken dat je aan de verdroogde bloeistengels rechts nog een soortnaam zou kunnen vastmaken. Ze stonden trouwens een eind achter een omheining dus detailfoto's maken was er niet bij. Maar de digitale wereld komt ter hulp met herkenningsapps die steeds straffere resultaten leveren. Als je op de site waarnemingen.be deze foto post dan krijg je helaas geen bruikbaar resultaat. Maar op dezelfde site kun je wel foto's opvragen van de plantensoorten die in dit gebied werden gezien en zo kom je uiteindelijk toch uit bij **Wouw**. Een lid van de reseda-familie en dus nauw verwant aan de *Wilde reseda* die je misschien beter kent (of misschien ook niet natuurlijk). En nu maar hopen dat het "pakt" in het geheugen en dat we bij een volgende waarneming meteen gezamenlijk uitroepen: "Aha, dat is duidelijk **Wouw** zie!"

Op dezelfde berm stond deze uitgedroogde distelsoort. Links op de foto staan enkele **Klit**-planten en die worden toch ook wel 150 cm hoog. Je ziet dus dat deze **Wegdistel** een flinke knaap (en/of jongedame) is. Eerste waarneming voor NVO, which is nice, maar de soort is op de koop toe ook zeldzaam dus dat maakt het dubbel tof. En o ja.... met deze nieuwe soorten rond NVO de kaap van 1000 soorten... een dikke proficiat aan alle NVO-ers, bedankt voor het helpen zoeken en bedankt voor het geduld :)

Linksboven beginnend en met de klok mee:

- **Bergeenden** (ver)
- **Graspiepers** (verder)
- **Grote Canadese ganzen** (verst)
- **Spreeuwen** zitten (en vliegen) in herfst en winter graag gezellig dicht bij elkaar (jaja, zij mogen dat wel)
- een rups van een **Grote beervlinder** zocht een rustig plaatsje om te overwinteren
- een groepje **Langsteelfranjehoeden**

Bij paddenstoelennamen in gedachten altijd "misschien" ervoor en/of erna zetten. Alhoewel, waarnemingen.be stelt deze soortnaam voor met 95,8 % zekerheid. (dik geslaagd dus)

foto : RenYp

foto : DiNo

foto : RenYp

foto : RenYp

foto : RenYp

foto : RenYp

Meten Registereren is weten...

Goedkoopste optie is vanzelfsprekend een blaadje papier en een potlood (stylo mag ook)

Kijken doe je met je ogen (tiens-tiens) maar een verrekijker kan zeker helpen.

Prijskaartje? Beetje kwaliteit start rond 150 euro... en eindigt in de duizenden (jawadde)

Wat je ziet vastleggen adhv camera of gsm helpt om achteraf de waarneming nog eens voor je te zien en vooral bij het opzoekingswerk, waarvoor dan weer apps bestaan voor de gsm. Voor het verre werk is toch het grote (en zware) materiaal nodig.

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

Grijs weer en grote afstand zijn twee factoren die het moeilijk maken om vogels goed in beeld te brengen. Op deze pagina toch nog wat goed herkenbare soorten, linksboven beginnend en met de klok mee:

- 3 **Lepelaars** staan langs een kreek wat uit te rusten
- De **Zilverplevier** is een vaste gast hier
- Een mannetje **Roodborsttapuit**, ofte Robotap
- een **Pijlstaart** in een wat vreemde plunje, wellicht een mannetje in eclips-kleed of een jong dier dat nog moet ruien naar het volwassen kleed
- tja zo is het moeilijk... maar deze vogel zat te zingen als een Kanarie en zo kwamen we uit bij **Kneu**
- Een **Wulp** met een wel zeer grote bek, een vrouwtje dus. (klachten zijn "welkom" op de redactie)

foto : RenYp

foto : DiNo

foto : DiNo

Vreemd toch hoe de menselijke psyche werkt. Onze laatste wandeling is nog maar een week geleden en toch roepen deze beelden een gevoel op van "ach waar is den tijd zeg?" Na 87 activiteiten gaat NVO inderdaad weer, noodgedwongen, voor een tijd de frigo in. Het worden lange, donkere maanden maar na regen komt altijd zonneschijn dus we hopen dat we elkaar, in blakende gezondheid, terugzien in 2021.

foto : RenYp

foto : FraMe

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy